

NACIONALNI PRAVILNIKI ZA DELO REŠEVALNIH PSOV

2013

Velja od 1. avgusta 2012 do preklica

PREIZKUŠNJA USPOSOBLJENOSTI VODNIKOV IN PSOV ZA UVRSTITEV V OBMOČNE – REGIJSKE ENOTE (ERP)

IN

V SKUPINO ZA HITRO POSREDOVANJE PRI ISKANJU POGREŠANIH OSEB NA TERENU (SIP)

Na preizkus za uvrstitev v Območne enote za iskanje pogrešanih oseb in v Skupino za iskanje pogrešanih oseb (SIP) v okviru KZS in URSZR se lahko uvrščajo vodniki s psi za iskanje pogrešanih oseb in vodniki s psi sledarji. Preizkušnje se izvajajo vsako koledarsko leto.

Prireditelja letne preizkušnje določa Komisija za reševalne pse pri KZS vsako leto sproti.

SPLOŠNI POGOJI

Preizkušnjo za psa in vodnika za uvrstitev v Območne enote za iskanje pogrešanih oseb in Skupino za iskanje pogrešanih oseb (SIP) lahko opravljajo reševalni pari z uspešno opravljenim izpitom IRP-PO1/N, IRP-PO/1 (RH FL A), IRP-PO/2 (RH FL B) oz. IRP-SL/1 (RH F A) in IRP-SL/2 (RH F B), če izpolnjujejo tudi preostale pogoje, ki jih predpisuje komisija za reševalne pse pri KZS in URSZR ter obsegajo:

1. preizkus znanja prve pomoči ponesrečencu (PMP),
2. preizkus znanja prve pomoči psu (PVP),
3. preizkus poznavanja in uporabe vrvne tehnike, (modul A)
4. preizkus poznavanja nevarnosti v gorah,
5. preizkus poznavanja orientacije in gibanja na terenu,
6. opravljen seminar o uporabi sistema zvez ZA-RE,
7. preizkus fizične vzdržljivosti vodnika in psa,
8. podpisana pristopna izjava, da vodnik prostovoljno pristopa v Območne enote in skupino za iskanje pogrešanih oseb (SIP).

Preizkušnja za uvrstitev v Območne enote za iskanje pogrešanih oseb in Skupino za iskanje pogrešanih oseb je sestavljena iz dveh delov.

Prvi del preizkušnje je namenjen preverjanju, usposobljenosti psa za gibanje na terenu in premagovanju terenskih ovir, kondicije vodnika in psa, motivaciji za iskanje, uporabi radijskih zvez in preverjanju znanja vodnika iz PMP.

Drugi del preizkušnje je namenjen preizkusu iskalne kondicije psa, preizkusu načina nakazovanja ter usmerjanja in vodljivosti psa.

1. del preizkušnje

Zahteve za teren

- pot od mesta prijave do izhodišča iskanja mora biti dolga vsaj 300-500 m z dvema kontrolnima točkama (čas za prehojeno pot je max 15 minut)
- iskanje ob poti (lahko je kolovoz, gozdna pot, označena pot v gozdu)
- 40% poraščen teren
- razdalja 1500–2000 m, višinska razlika odvisno od konfiguracije terena
- čas za iskanje do 60 minut
- pot mora biti dobro vidna pot, vsakih 500 metrov mora biti označba
- vodnik je seznanjen z dolžino poti
- išče se 2 (dve) osebi, ki sta od poti oddaljene največ 25 metrov

Izvajanje preizkušnje

Vodnik gre po dobljenih podatkih (koordinate-po azimutu) do izhodišča iskanja

Vodniki pričenjajo z iskanjem s 15-minutnimi razmiki.

Vodnik mora po radijskih zvezah obvesti sodnika o pričetku iskanja, o najdbi pogrešane osebe, lokaciji pogrešanca in njegovem stanju. Sodnik in vodnik komunicirata na prej dogovorjeni frekvenci (kanalu).

Tehnične zahteve

Pot od mesta prijave do izhodišča iskanja mora biti dolga 300-500 m.(čas 15 min). kljuka v levo in desno.

Markerji se menjujejo vsako uro. Markerji so z vodjo delovišča povezani z radijsko zvezo na drugi frekvenci (kanalu), kot sta radijsko povezana vodnik in sodnik.

Po potrebi sodnik in vodja iskanja ob poti medsebojno komunicirata po sodnikovem kanalu ali po telefonu (obvestilo sodniku o odhodu novega kandidata).

Markerje se zamenja po vsakem uspešnem iskanju (najdbi). Kot uspešno se upošteva vsako najdbo markerja (oblika nakazovanja ni določena).

Ocenjevanje

Sodnik se nahaja na koncu iskalnega območja in preveri pravočasnost prihoda, ocenjuje kondicijo vodnika in psa ter motiviranost psa po prvem iskanju, preveri, ali ima vodnik s seboj zahtevano osebno in tehnično opremo, skupaj z nahrbtnikom težko 8 kg.

Preizkus fizične kondicije

Zdravnik ali medicinska sestra ob prihodu vodnika na konec iskalnega območja ugotovi pulz in pritisk vodnika in ju oceni.

Preizkus znanja PMP in PVP

Vodnik odloži psa in nato opravlja še preizkus znanja iz PMP (10 min) in PVP. (Lahko tudi testi preskusa znanja)

S tem je prvi del preizkušnje končan.

Preskus za premagovanja različnih terenskih ovir

Ovire, ki naj jih pes ob pomoči vodnika premaga, naj bodo sestavljene iz takih sklopov ovir (čim več naj bo terenskih ovir) ki os psa zahtevajo od psa ustrezno usposobljenost in sigurnost pri premagovanju različnih ovir na katere lahko naleti med preiskavo določenega območja kot tudi pri gibanju po različnem terenu med samim iskanjem.

Ovire so lahko postavljene posamično ali kot sestavljeni sklopi.

Če želimo ugotoviti vse stansko usposobljenost psa za delo pri iskanje pogrešancev, mora pes pokazati svoje znanje in usposobljenost za premagovanje ovir na naslednjih desetih ovirah;

1. hoja po vodoravni lestvi
2. hoja po poševni kovinski lestvi na višino vsaj 3 m na višji nivo
3. prehod gugalnice
4. prehod preko plezalne stene z dostopom in sestopom po lestvi
5. prehod skozi tunel s kljuko (ovinkom)
6. dostop in hoja po gredi v višini 2 m
7. hoja po gradbeni mreži
8. hoja po neprijetnem materialu
9. preskok med 1,5 m med seboj oddaljenimi paletami
10. transport psa s priročnimi sredstvi

Prireditelj preizkušnje v soglasju s sodnikom lahko zamenja nekatere ovire, ki jih nadomesti glede na dejansko stanje in konfiguracijo terena za preizkušnjo.

Na primer:

- preskok preko 120 – 150 cm širokega jarka
- prečkanje potoka po primernem pluhu širine 25-30 cm, ki je naslonjen na obe brežini potoka
- plazenje skozi kanalsko cev za meteorno vodo, ki vodi pod cesto
- preskok preko naravne ovire (ograja)
- doskok in hoja po porušenem in delno še stoječem zidu
- varno prečkanje preko skladovnice hlodov ali gradbenega lesa
- dviganje in transport psa i.t.d.

Dovoljene so vsi uporabni približki in načini preizkušanja usposobljenosti psa, ki pokrivajo zgoraj omenjene načine preizkušnje.

Vodniki, ki opravljajo obe vrsti preizkušenj (za območne enote in MERP) opravljajo premagovanje ovir ob vsakokratni preizkušnji vodnika in psa.

2. del preizkušnje

Zahteve za teren

- polovico poraščen teren
- velikost 100 x 200 metrov (20.000 m²)
- 2 (dve) osebi
- čas iskanja 15 minut

Izvajanje preizkušnje

Vodnik se samostojno odloči, kje bo začel iskanje (dostop je dovoljen s treh smeri). Gibanje vodnika je samo naprej. Lahko si teren razdeli na polovico in se giblje v obliki črke U.

Ocenjevanje

Sodnik na primerni razdalji spremlja vodnika in ocenjuje delo vodnika in psa. Ocenjuje se taktika iskanja, usmerjanje psa, vodljivost psa, nakazovanje. Po končanem iskanju so kandidati dolžni markirati svojim kolegom.

Opomba:

Za hitrejši potek preizkušnje sta v drugem delu pripravljene dve enaki delovišči, dva sodnika in dve vodji delovišč z ustrezno tehnično ekipo (markerji).

RAZPOREJANJE

Vodnike s psi se razvršča v **Območne enote** za iskanje pogrešanih po doseženem rezultatu na preizkušnji in po krajevni pristojnosti.

V **Skupino za hitro posredovanje pri iskanju pogrešanih oseb (SIP)** se lahko razvrsti samo reševalne pare z opravljenim izpitom 2. Stopnje: IRP-PO/2 (RH FL B) oz. IRP-SL/2 (RH F B).

Vodniki psov sledarjev se na seznam skupine za iskanje pogrešanih oseb uvrščajo ločeno od vodnikov za preiskavo terena.

Število vodnikov psov za iskanje pogrešanih oseb in vodnikov psov sledarjev, ki se uvrščajo na listo pri URSZR, določa Komisija za reševalne pse pri KZS, upoštevajoč merila in kriterije URSZR.

Uvrstitev v Območne enote (ERP) in v Skupino za hitro posredovanje na terenu (SIP) velja za eno leto.

PREIZKUŠNJA USPOSOBLJENOSTI VODNIKOV IN PSOV ZA UVRSTITEV V ENOTO ZA HITRE INTERVENCIJE (MERP)

VSEBINA IN PRAVILA PREIZKUŠNJE ZA MERP

Predstavitev

- MERP PREIZKUŠNJA je usklajena z predlaganimi kriteriji INSARAG
- MERP PREIZKUŠNJA se osredotoča na delo reševalnega tima v domačih in mednarodnih reševalnih USAR akcijah.
- Uspešnost iskanja, sistematičnega dela in nakazovanj se posreduje preko ocenjevalnega sistema.
- Ocenjuje se uspešnost psa in vodnika, kot tudi harmonično delovanje reš. teama.
- Vsak team mora v teku MERP PREIZKUŠNJE nakazati najmanj 70% skritih oseb.
- V MERP PREIZKUŠNJI morajo biti v enem dnevu (24 ur) izvedena najmanj 3 iskanja, ki trajajo vsako 15-20 minut.
- IZVAJA SE PREIZKUS PREMAGOVANJA OVIR.
- Na MERP PREIZKUŠNJI vsak vodnik išče na vseh deloviščih za iskanje zasutih oseb posamično s svojim psom, prav tako sam opravlja pisne teste in izpraševanja (PMP, PVP, MEDNARODNE OZNAKE..), ostale naloge pa se lahko izvajajo skupinsko.

SPLOŠNE INFORMACIJE:

- Organizator MERP PREIZKUŠNJE je Komisija za reševalne pse pri KZS. Prireditelj preizkušnje pa je za to leto določeno Kinološko društvo z enoto ERP.
- MERP PREIZKUŠNJA se mora organizirati vedno v skladu z aktualnimi smernicami »INSARAG« in se sproti prilagajati. Tako so lahko na naslednjem MERP PREIZKUSU možne tudi spremembe glede na določila iz prejšnjega leta.
- Prireditelj je dolžan poskrbeti za zadostno število markerjev (12), ki sodelujejo z vodstvom prireditve. Markerji imajo prepoved sporočanja različnih podatkov kandidatom, s katerimi bi le-ti lahko prišli do boljših rezultatov.

- V primeru nedovoljene komunikacije med markerjem in kandidatom se oba izloči iz nadaljnega preizkusa
- Število markerjev na posamezni ruševini kandidatom ni znano, vendar je skupno število pogrešanih za vse kandidate na preizkušnji enako.
- Markerji najdeni med iskanjem, ostanejo v skrivališču (grobu) do izteka časa iskanja, razen če drugače ni možno. Odločata ocenjevalec in vodja na ruševini.
- Na prizorišču preizkušnje lahko potekata le DVE aktivnosti hkrati !
- MERP PREIZKUŠNJA se prireja, če je nanjo prijavljeno najmanj 10 vodnikov z opravljenim RH - T B (IRP-R/2).

POGOJI ZA UDELEŽBO NA PREIZKUŠNJI

- Opravljen RH T B (IRP-R2).

K preizkušnji se lahko prijavijo tudi kandidati s psi z samo opravljenim izpitom RH-TA (IRP-R/1). Preizkušnjo opravljajo pod enakimi pogoji, uspešne pa se lahko uvršča samo v rezervni sestav Območnih enot ERP.

- MERP PREIZKUŠNJO lahko opravljajo samo polnoletni vodniki (nad 18 let) in psi do dopolnjenega 10 leta starosti v letu preizkušnje.
- V MERP razporejeni vodnik reševalnega psa mora imeti veljavni potni list (najmanj še za 6 mesecev) in biti cepljen, kot to zahteva država prirediteljica. Informacije o tem, katera cepljenja so potrebna, dajo pristojne zdravstvene inštitucije. Isto velja tudi za testiranje psa (titer za steklino).
- Iskanje zahteva ustrezno fizično kondicijo vodnika in psa za premagovanje nalog pri iskanju v težkih delovnih pogojih.
- Na MERP PREIZKUŠNJI je obvezna ustrezna varnostna osebna in tehnična oprema in (čelada, obleka, čevlji, rokavice, svetilka...).
- VSA OPREMA, ZA KATERO SO ZADOLŽENI VODNIKI Z OSEBNIMI DOKUMENTI (reverz), JE OBVEZNA NA PREIZKUŠNJI!
- Oprema za oskrbo vodnika in psa ter namestitev v BoO.(operativna baza reš. akcije)

PRIJAVLJANJE NA PREIZKUŠNJO V RDC

- MERP PREIZKUŠNJA se začne s prihodom in registracijo udeležencev v Reception and Departure Centre / RDC (Center za sprejem in odhod)
- RDC se lahko nahaja na primernem mestu za bivanje udeležencev. Točna lokacija RDC mora biti pravočasno znana.
- Vsi udeleženci preizkušnje se morajo javiti najkasneje v RDC najkasneje POL URE pred pričetkom prireditve.
- V RDC se opravi tudi preverjanje opreme (Equipment Check), izvede ga nekdo, ki ga je KOMISIJA za REŠEVALNE PSE pooblastila za to nalogo.
- Pomanjkljiva oprema udeležencev (osebna zaščitna oprema, oskrba ali namestitvev) lahko vodi v diskvalifikacijo kandidata.
- V RDC se udeleženci preizkušnje registrirajo in šele nato sledi transport z lokalnimi transportnimi sredstvi v Base of Operation /BoO (operativna baza).
- Transport udeležencev do BoO (operativne baze) je v pristojnosti prireditelja preizkušnje.
- Samo udeleženci s popolno opremo se transportirajo v Base of Operation.
- V RDC se opravi tudi veterinarska kontrola sodelujočih psov, izvaja jo pooblaščen veterinar.
-

UDELEŽENCI V BASE of OPERATION (BoO)

- Po preverjanju in registraciji udeležencev v RDC sledi transport v Base of Operation.
- Transport vseh udeležencev iz RDC v BoO preskrbi prireditelj
- Vsa vozila, s katerimi so prispeli udeleženci, morajo ostati na varovanem parkirišču v bližini RDC.
- Udeležencem ni dovoljen transport z lastnimi vozili v BoO.
- Oskrbo (prehrano) in namestitvev si morajo udeleženci v BoO v teku MERP PREIZKUŠNJE organizirati sami.

- V BoO morajo udeleženci postaviti šotore na zato določenem kraju.
- Agregate se mora namestiti tako, da so dovolj daleč od prvega šotora, da ne motijo zaradi hrupa.
- BoO se ne sme zapuščati brez navodil vodstva Komisije za reševalne pse oz. vodje prireditve.

VSEBINA PREIZKUŠNJE ZA MERP

- Pohod z nujno opremo za vodnika psa ki je dolg najmanj 6 km
- Najmanj 3 iskanja v ruševini
- PVP ustno/pisno
- PMP ustno/pisno
- Poznavanje znakov za označevanje ruševine (po Insarag-u)
- Preizkus znanja iz vrvne tehnike (lahko se opravlja ekipno)
- Udeleženci ne dobijo časovnice.
- Vsi udeleženci morajo biti v roku 15 minut po klicu pripravljeni s popolno opremo za odhod na delovišče. Izjema je določeni 2 urni počitek.

OCENJEVANJE IN PRIPRAVA DELOVIŠČ

Vodja prireditve je odgovoren za normalen potek preizkušnje in nadzor

Za pripravo ustreznih delovišč ja zadolžen prireditelj KD pod vodstvom vodje prireditve

Za ocenjevanje dela kandidatov je zadolžena Komisija za reševalne pse pri KZS, ki sestavi ustrezno komisijo za določeno prireditev.

Komisija za ocenjevanje je sestavljena iz:

- 1.Glavnega ocenjevalca (sodnik za delo reševalnih psov)**
- 2.Dodatnega ocenjevalca (sodnik za delo reševalnih psov)**
- 3.Vodij delovišč**

Ocenjevalci so razporejeni po deloviščih in v BoO.

Ocenjevalni listi kandidatov so neprenosljivi in so ves čas MERP PREIZKUŠNJE pri sodniku na delovišču ali pri vodji prireditve.

POTEK PREIZKUŠNJE ZA MERP

Na preizkušnji ocenjujeta dva sodnika vsak po dve disciplini

Prvi sodnik disciplino A in B

Drugi sodnik disciplino C in D

Če preizkušnja poteka dva dneva ali več, mora isti sodnik vsakič ocenjevati isti disciplini !

Na MERP PREIZKUŠNJI se ocenjuje po točkovnem sistemu, ki ga določi KRP in je priloga tega pravilnika.

MED ISKANJEM NA RUŠEVINI SE OCENJUJE:

1. Oprema vodnika in njena uporaba
2. Pridobitev informacij, pristop k iskanju in vodnikova taktika vodenja psa
3. Opazovanje dela psa in njegova vodljivost
4. Način gibanje psa po ruševini
5. Samostojnost psa pri iskanju
6. Nakazovanje zasutih pogrešancev
7. Splošni vtis opravljenega dela

PREMAGOVANJE OVIR NA MERP PREIZKUŠNJI

1. PLAZENJE SKOZI OŽINE
2. GUGALNICA
3. HOJA PO GREDI Z OBRATOM NA VIŠINI
4. PLEZANJE PO LESTVI NA VIŠINO PRVE ETAŽE
5. HOJA PO HORIZONTALNI LESTVI NA VIŠINI 2-3 m
6. HOJA PO GRADBENI MREŽI
7. HOJA PSA PREKO NEPRIJETNEGA MATERIALA
8. SKOK PSA NA RAZLIČNE VIŠINE ALI PRESKOK ČEZ ŠIRINE DO 150 cm
9. TRANSPORT ALI PRENOS PSA
10. SESTOP PSA Z VIŠINE

ZAKLJUČEK:

V MERP za tekoče leto se razporedi 12 vodnikov in psov, glede na dosežene rezultate preizkušnje.

Pri uvrstitvi se upošteva:

1. Število najdenih oseb
2. Skupno število doseženih točk na preizkušnji
3. Skupno število doseženih točk - samo iskanje A, B, C
4. Premagovanje ovir
5. INSARAG

VODNIKI, KI SO ŽE RAZPOREJENI V MEDNARODNE ENOTE (MRT), SE OBRAVNAVAJO POSEBEJ. V LETU PREIZKUŠNJE MORAJO USPEŠNO OPRAVITI VSAJ ENO PONOVI TEV IZPITA RH-TB (IRP-R/2) Z VSAJ DOBRO OCENO.

Vodniki, ki ne bodo razvrščeni v MERP, se razvrstijo v OBMOČNE - REGIONALNE ENOTE ERP, pod pogojem, da so tekom MERP PREIZKUŠNJE našli vsaj 3 ponesrečence. Vodijo se na posebnem seznamu.

Opomba:

Komisija za reševalne pse pri KZS zaradi specifičnih pogojev dela ali ustrezne usposobljenosti kandidatov nekatere preizkušnje usposobljenosti vodnikov tudi opusti (npr: PMP, PVP, Vrvno tehniko,) kar se bo izvajalo naknadno v teku rednega urjenja razporejenih vodnikov MERP.

Opustitev določenih preizkušenj se sprejme s posebnim sklepom za tekoče leto.

Pravilnik velja od 1. avgusta 2012 do preklica.

Predsednik komisije za reševalne pse

Vlado Gerbec,
kinološki sodnik FCI in IRO